

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-08- Nr.

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 9¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BK pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 (toliau – Sprendimų pripažinimo įstatymas) 3 ir 17 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Sprendimų pripažinimo įstatymo pakeitimo projektas).

Teisės aktų projektų tikslas – pašalinti Europos Komisijos identifikuotus trūkumus dėl 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (toliau – Pamatinis sprendimas 2002/584/TVR) ir 2022 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/228, kuria dėl suderinimo su Sąjungos asmens duomenų apsaugos taisyklėmis iš dalies keičiama Direktyva 2014/41/ES (toliau – Direktyva 2022/228), nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę.

Dėl Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę

2020 m. gruodžio 3 d. Europos Komisija Lietuvai pateikė oficialų pranešimą dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros Nr. 2020/2306 dėl Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR tam tikrų nuostatų neperkėlimo ir netinkamo perkėlimo į nacionalinę teisę. Siekiant, kad Lietuvai pradėta pažeidimo procedūra būtų užbaigta, buvo priimti Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimai (atitinkamai 2022 m. gegužės 24 d. įstatymai Nr. XIV-1117 ir Nr. XIV-1118), Lietuvos Respublikos teisingumo ministro ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2022 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 1R-259/I-238 buvo atitinkamai pakeistos Europos arešto orderio išdavimo ir asmens perėmimo pagal Europos arešto orderį taisyklės. Teisingumo ministerijai 2022 m. liepos 18 d. raštu informavus Europos Komisiją apie visišką trūkumų ištaisymą, pažeidimo procedūra nebuvo nutraukta. 2023 m. gruodžio mėn. Europos Komisija Lietuvą informavo, kad neužbaigs pažeidimo procedūros tol, kol nebus padaryti pakeitimai dėl Pamatinio sprendimo 2002/584/JHA 4 straipsnio 6 punkto: į Baudžiamojo kodekso 9¹ straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodyto atsisakymo vykdyti Europos arešto orderį pagrindo taikymo apimtį turi patekti ne tik Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, bet ir trečiųjų valstybių piliečiai (kaip konstatavo Europos Sąjungos Teisingumo Teismas 2023 m. birželio 6 d. sprendime byloje *O. G., C-700/21*); be to, į šio pagrindo taikymo sritį turi patekti ne tik Lietuvos Respublikoje gyvenantys asmenys, bet ir asmenys, esantys Lietuvos Respublikoje (kaip nurodyta Pamatinio sprendimo 2002/584/JHA 4 straipsnio 6 punkte). Europos Sąjungos Teisingumo Teismas 2023 m. birželio 6 d.

sprendime byloje *O. G.*, C-700/21 taip pat išaiškino, kad vykdančioji teisminė institucija, konstatavusi, jog asmuo patenka į Pamatinio sprendimo 2002/584/JHA 4 straipsnio 6 punkto taikymo sritį, taip pat turi įvertinti, ar yra teisėtas interesas, pateisinantis išduodančiojoje valstybėje narėje skirtos bausmės arba sprendimo dėl įkalinimo vykdymą vykdančiosios valstybės narės teritorijoje, t. y. turi įvertinti, ar bus sudarytos palankesnės sąlygos asmens socialinei rehabilitacijai. Atsižvelgiant į tai, BK pakeitimo projektu siūloma įtvirtinti, kad galima atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, jei jis yra išduotas dėl Lietuvos Respublikos piliečiui ar užsieniečiui, kuris turi teisę būti ar gyventi Lietuvos Respublikoje, paskirtos su laisvės atėmimu susijusios bausmės vykdymo ir Lietuvos Respublika, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas nuteistojo socialinei rehabilitacijai, perima šios bausmės vykdymą.

Kadangi Baudžiamojo kodekso 9¹ straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytas atsisakymo vykdyti Europos arešto orderį pagrindas sietinas su laisvės atėmimo bausmės vykdymo perėmimu pagal 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje (toliau – Pamatinis sprendimas 2008/909/TVR), reikalingi ne tik Baudžiamojo kodekso 9¹ straipsnio pakeitimai, bet ir atitinkami Sprendimų pripažinimo įstatymo nuostatų, įgyvendinančių Pamatinį sprendimą 2008/909/TVR, pakeitimai.

Dėl Direktyvos 2022/228 nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę

Europos Komisija 2024 m. sausio 9 d. raštu, adresuotu Lietuvos institucijoms, nurodė, kad Direktyvos 2022/228 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, kuria valstybės narės įpareigojamos nacionalinėse priemonėse pateikti nuorodą į Direktyvą 2022/228, perkėlimas į nacionalinę teisę, Europos Komisijos vertinimu, yra netinkamas. Atsižvelgiant į tai, Sprendimų pripažinimo įstatymo pakeitimo projektu siūloma pakeisti Sprendimų pripažinimo įstatymo priedą, nurodant jame Direktyvą 2022/228.

Teisės aktų projektai buvo derinti su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Nacionaline teismų administracija ir Lietuvos Respublikos generaline prokuratūra. Į gautas institucijų pastabas buvo atsižvelgta patikslinant teisės aktų projektus. Patikslinti teisės aktų projektai buvo teikti derinti minėtoms institucijoms darbo tvarka, pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta.

Teisės aktų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės, taip pat nereikės priimti naujų ar keisti galiojančių teisės aktų.

Priėmus teikiamus teisės aktus neigiamų pasekmių nenumatoma. Priėmus šiuos pakeitimus bus visiškai pašalinti Europos Komisijos nurodyti Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR ir Direktyvos 2022/228 perkėlimo į nacionalinę teisę trūkumai.

Teisės aktų projektus parengė Teisingumo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir žmogaus teisių politikos grupė (vadovė – Aistė Mikočiūnienė, mob. tel. 8 611 27135, el. paštas aiste.mikociuniene@tm.lt, tiesioginė rengėja – vyresnioji patarėja Indrė Balčiūnienė, mob. tel. 8 602 56854, el. paštas indre.balciuniene@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Sprendimų pripažinimo įstatymo pakeitimo projektas, 1 lapas.
3. Sprendimų pripažinimo įstatymo pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

4. Baudžiamojo kodekso pakeitimo projektas, 1 lapas.
5. Baudžiamojo kodekso pakeitimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
6. Aiškinamasis raštas, 4 lapai.
7. Atitikties lentelės, 5 lapai.
8. Institucijų išvados, 10 lapų.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska